

(وَ مِنْ خُطْبَةٍ لَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ) بَعْدَ انصِرَافِهِ مِنْ صِفِّينَ : أَحْمَدُهُ اسْتِثْمَامًا لِنِعْمَتِهِ، وَ اسْتِثْمَامًا لِعِزَّتِهِ، وَ اسْتِعْصَامًا، مِنْ مَعْصِيَتِهِ، وَ اسْتَعِينَهُ فَاقَّةً إِلَى كِفَايَتِهِ، إِنَّهُ لَا يَضِلُّ مَنْ هَدَاهُ، وَ لَا يَتَلُ مِنْ عَادَاهُ، وَ لَا يَفْتَقِرُ مَنْ كَفَاهُ، فَإِنَّهُ أَرْجَحُ مَا وَزَنَ، وَ أَفْضَلُ مَا خُزِنَ، وَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، شَهَادَةٌ مُتَّحِنًا إِخْلَاصُهَا، مُعْتَقِدًا مُصَاصُهَا، تَمَسَّكُ بِهَا أَبَدًا مَا أَبْقَانَا، وَ نَدَخِرُهَا لِأَهَاوِيلِ مَا يَلْقَانَا، فَإِنَّهَا عَزِيمَةُ الْإِيمَانِ، وَ فَاتِحَةُ الْإِحْسَانِ، وَ مَرْضَاةُ الرَّحْمَنِ، وَ مَدْحَرَةُ الشَّيْطَانِ. وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ، أَرْسَلَهُ بِالذِّينِ الْمَشْهُورِ، وَ الْعِلْمِ الْمَأْثُورِ، وَ الْكِتَابِ الْمَسْطُورِ، وَ النُّورِ السَّاطِعِ، وَ الضِّيَاءِ اللَّامِعِ، وَ الْأَمْرِ الصَّادِعِ، إِزَاحَةً لِلشُّبُهَاتِ، وَ احْتِجَاجًا بِالْبَيِّنَاتِ، وَ تَحْذِيرًا بِالْآيَاتِ، وَ تَخْوِيفًا بِالْمَثَلَاتِ، وَ النَّاسُ فِي فِتْنٍ انْجَدَمَ فِيهَا حَبْلُ الدِّينِ، وَ تَزَعَزَعَتْ سَوَارِي الْيَقِينِ، وَ اخْتَلَفَ النَّجْرُ، وَ تَشَتَّتَ الْأَمْرُ، وَ ضَاقَ الْمَخْرَجُ، وَ عَمِيَ الْمَصْدَرُ، فَالْهُدَى خَامِلٌ، وَ الْعَمَى شَامِلٌ، عَصَى الرَّحْمَنُ، وَ نَصِرَ الشَّيْطَانُ، وَ خَذِلَ الْإِيمَانُ، فَانْهَارَتْ دَعَائِمُهُ، وَ تَكَرَّرَتْ مَعَالِمُهُ، وَ دَرَسَتْ سُبُلُهُ، وَ عَفَتْ شُرُكُهُ. أَطَاعُوا الشَّيْطَانَ فَسَلَكُوا مَسَالِكَهُ، وَ وَرَدُوا مَنَاهِلَهُ، بِهِمْ سَارَتْ أَعْلَامُهُ، وَ قَامَ لِبَاوِؤُهُ، فِي فِتْنٍ دَاسَتْهُمْ بِأَخْفَافِهَا، وَ وَطِئَتْهُمْ بِأَظْلَافِهَا، وَ قَامَتْ عَلَى سَنَابِكِهَا، فَهَمَّ فِيهَا تَائِهُونَ حَائِرُونَ جَاهِلُونَ مَفْتُونُونَ، فِي خَيْرِ دَارٍ وَ شَرِّ جِيرَانٍ، نَوْمُهُمْ سُهُودٌ، وَ كُحْلُهُمْ دُمُوعٌ، بِأَرْضٍ عَالِمُهَا مُلْجَمٌ، وَ جَاهِلُهَا مُكْرَمٌ.

وَمِنْهَا وَيَعْنِي آلَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هُمْ مَوْضِعُ سِرِّهِ، وَلَجَأُ أَمْرِهِ، وَ
عَيْبَةُ عِلْمِهِ، وَ مَوْتَلُ حُكْمِهِ، وَ كُهُوفُ كُتُبِهِ وَ جِبَالُ دِينِهِ، بِهِمْ أَقَامَ انْحِنَاءَ ظَهْرِهِ، وَ
أَذْهَبَ ارْتِعَادَ فَرَائِصِهِ.

مِنْهَا فِي الْمُنَافِقِينَ زَرَعُوا الْفُجُورَ، وَ سَقَوْهُ الْغُرُورَ، وَ حَصَدُوا الشُّبُورَ، لَا يُقَاسُ بِآلِ
مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ أَحَدٌ، وَ لَا يُسَوَّى بِهِمْ مَنْ جَرَتْ نِعْمَتُهُمْ
عَلَيْهِ أَبَدًا، هُمْ أَسَاسُ الدِّينِ، وَ عِمَادُ الْيَقِينِ، إِلَيْهِمْ يَفِيءُ الْعَالِي، وَ بِهِمْ يَلْحَقُ
التَّالِي، وَ لَهُمْ خَصَائِصُ حَقِّ الْوِلَايَةِ، وَ فِيهِمْ الْوَصِيَّةُ وَ الْوَرَاثَةُ، الْآنَ إِذْ رَجَعَ الْحَقُّ
إِلَى أَهْلِهِ، وَ نُقِلَ إِلَى مُنْتَقَلِهِ.

پس از بازگشت از صفین

ستایش پروردگار

ستایش می‌کنم خداوند را، برای تکمیل نعمتهای او، و تسلیم بودن برابر بزرگی
او، و ایمن ماندن از نافرمانی او، و در رفع نیازها از او یاری می‌طلبم، زیرا آن
کس را که خدا هدایت کند، هرگز گمراه نگردد، و آن را که خدا دشمن دارد،
هرگز نجات نیابد، و هر آن کس را که خداوند بی‌نیاز گرداند، نیازمند نخواهد
شد، پس ستایش خداوند از همه چیز گرانسنگ‌تر، و برترین گنجی است که
ارزش ذخیره شدن دارد، و گواهی می‌دهم که جز خدای یکتای بی‌شریک،
معبودی نیست، شهادتی که اخلاص آن آزموده، و پاکی و خلوص آن را باور
داریم، و تا زنده‌ایم بر این باور استواریم، و آن را برای صحنه‌های هولناک روز

قیامت ذخیره می‌کنیم، زیرا شهادت به یگانگی خدا، نشانه استواری ایمان، بازکننده درهای احسان، مایه خشنودی خدای رحمان، و دورکننده شیطان است.

ویژگیهای پیامبر اسلام (ص)

و شهادت می‌دهم که محمد (ص) بنده خدا و فرستاده اوست، خداوند او را با دینی آشکار، و نشانه‌ای پایدار، و قرآنی نوشته‌شده و استوار، و نوری درخشان، و چراغی تابان، و فرمانی آشکارکننده، فرستاد تا شک و تردیدها را نابود سازد و با دلائل روشن استدلال کند، و با آیات الهی مردم را پرهیز دهد، و از کیفرهای الهی بترساند.

شناخت عصر جاهلیت:

خدا پیامبر اسلام را زمانی فرستاد، که مردم در فتنه‌ها گرفتار شده، رشته‌های دین پاره شده، و ستونهای ایمان و یقین ناپایدار بود، در اصول دین اختلاف داشته، و امور مردم پراکنده بود، راه‌هایی دشوار، و پناهگاهی وجود نداشت، چراغ هدایت بی نور، و کوردلی همگان را فرا گرفته بود، خدای رحمان معصیت می‌شد، و شیطان یاری می‌گردید، ایمان بدون یاور مانده، و ستونهای آن ویران گردیده، و نشانه‌های آن انکار شده، راههای آن ویران، و جاده‌های آن کهنه و فراموش گردید، مردم جاهلی، شیطان را اطاعت می‌کردند، و به راههای او می‌رفتند، و در آبشخور شیطان سیراب می‌شدند، با دست مردم جاهلیت، نشانه‌های شیطان، آشکار، و پرچم او برافراشته گردید، فتنه‌ها، مردم را لگدمال

کرده، و با سمهای محکم خود نابودشان کرده، و پابرجا ایستاده بود، اما مردم حیران و سرگردان، بی‌خبر و فریب خورده، در کنار بهترین خانه (کعبه) و بدترین همسایگان (بت پرستان) زندگی می‌کردند، خواب آنها بیداری، و سرمه چشم آنها اشک بود، در سرزمینی که دانشمند آن لب فرو بسته، و جاهل گرمی بود.

ویژگیهای اهل بیت (ع)

عترت پیامبر (ص) (اهل بیت (ع)) جایگاه اسرار خداوندی، و پناهگاه فرمان الهی، و مخزن علم خدا، و مرجع احکام اسلامی و نگهبان کتابهای آسمانی، و کوههای همیشه استوار دین خدایند، خدا به وسیله اهل بیت (ع) پشت خمیده دین را راست نمود، و لرزش و اضطراب آن را از میان برداشت، برابر فاسدانی که تخم گناه افشاندند، و با آب غرور و فریب آبیاری کردند، و محصول آن را که جز عذاب و بدبختی نبود برداشتند، کسی را با خاندان رسالت (عترت پیامبر (ع)) نمی‌شود مقایسه کرد. و آنان که پرورده نعمت هدایت اهل بیت پیامبرند با آنان برابر نخواهند بود. عترت پیامبر (ص) اساس دین، و ستونهای استوار یقین می‌باشند، شتاب‌کننده، باید به آنان باز گردد، و عقب مانده، باید به آنان پیوندد، زیرا ویژگیهای حق ولایت به آنها اختصاص دارد، و وصیت پیامبر (ص) نسبت به خلافت مسلمین، و میراث رسالت، به آنها تعلق دارد، هم اکنون (که خلافت را به من سپردید) حق به اهل آن بازگشت، و دوباره به جایگاهی که از آن دور مانده بود، باز گردانده شد.